

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМІРЬСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк1/13

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

22 грудня 2023 р., протокол № 11

Голова Вченої ради

Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНІ ПОТЕНЦІАЛИ КРАЇН СВІТУ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-наукова програма «Економіка»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
15 грудня 2023 р., протокол № 12

Завідувач кафедри

 Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-наукової програми

 Юлія МОРОЗ

Розробник: к.е.н., доц., доцент кафедри національної безпеки, публічного
управління та адміністрування ДЖИГОРА Ольга

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк2/13

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-науковий ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна, заочна, вечірня форма навчання
Кількість кредитів 3	05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна
Модулів – 1	051 «Економіка»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 2,6	Освітньо-науковий ступінь «доктор філософії»	Лекції
		16 год.
		Практичні
		32 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
42 год.		
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить: 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк3/13

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна “Військово-економічні потенціали країн світу” є нормативною дисципліною та вивчається відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня “доктор філософії” за спеціальністю 051 “Економіка”.

Метою навчальної дисципліни є формування комплексних знань, аналітичних навичок та стратегічного мислення для ефективного управління та забезпечення воєнно-економічного потенціалу країни.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення із поняттям воєнно-економічного потенціалу країни;
- дослідження складових військового-економічного потенціалу країни;
- вивчення особливостей розвитку оборонної промисловості держави як складової військового-економічного потенціалу країни;
- розвиток навичок аналізу та керівництва у кризових ситуаціях, в тому числі при вирішенні воєнних конфліктів;
- застосування знань у практиці через вирішення кейсів, сценаріїв та практичних завдань, що допомагає аспірантам закріплювати теоретичні та методологічні концепції у реальних ситуаціях;
- розвиток навичок аналізу економічних показників та прогнозування економічних тенденцій для вжиття ефективних заходів управління і забезпечення військово-економічним потенціалом країни;
- дослідження особливостей військового співробітництва країн світу в контексті зміцнення військово-економічного потенціалу;
- розвиток навичок аналізу комплексної потужності держави при оцінці воєнно-економічної складової сектору безпеки і оборони;
- аналіз методологічних аспектів оцінювання взаємозв’язку оборонного та економічного потенціалу держави;
- формування компетенцій для ефективного управління та прийняття стратегічних рішень у військовій сфері.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність розв’язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК08. Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК08. Здатність адаптувати та впроваджувати в сфері обороноздатності передовий досвід країн, зарубіжних підприємств, ТНК, урядових та неурядових установ.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк4/13

СК10. Здатність досліджувати проблеми оборонної економіки та військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав

СК11. Здатність здійснювати техніко-економічний, фінансовий та стратегічний аналіз діяльності оборонних підприємств.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів** навчання за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

РН12. Розуміти роль оборонної економіки в забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем оборонної економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇН СВІТУ

Тема 1. Теоретичні засади військового потенціалу країни

1. Основні підходи до визначення воєнного потенціалу країни та його системоутворюючих складових

2. Обороздатність держави: теоретичні основи системного дослідження

3. Військова безпека країни: поняття і сутність

4. Суб'єкти забезпечення обороноздатності держави

Тема 2. Теоретичні основи економічного потенціалу країни

1. Поняття економічного потенціалу держави та концептуалізація підходів до його трактування

2. Структурні складові економічного потенціалу країни

3. Стратегічні напрями нарощення економічного потенціалу країни

Тема 3. Складові військово-економічного потенціалу країни

1. Оборонний потенціал держави

2. Науково-технічний потенціал держави

3. Воєнно-політичний потенціал держави

4. Військово-економічні аспекти застосування людського капіталу

5. Соціально-моральний потенціал держави

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк5/13

Тема 4. Оборонна промисловість держави як складова військово-економічного потенціалу держави

1. Оборонна економіка як підсистема економіки держави
2. Структура оборонної промисловості України
3. Оборонно-промисловий комплекс та його розвиток під час російсько-української війни
4. Виробничі потужності оборонно-промислового комплексу України

Тема 5. Військове співробітництво країн світу в контексті зміцнення військово-економічного потенціалу

1. Військово-політична інтеграція в рамках Європейського Союзу
2. Військово-політична інтеграція в контексті вступу до НАТО
3. Зовнішньополітична та воєнна інтеграція країн Європи
4. Аналіз практики проведення операцій НАТО з підтримання миру і безпеки у світі
5. Співробітництво у сфері боротьби з міжнародним тероризмом та іншими проявами екстермізму
6. Міжнародне співробітництво та превентивна дипломатія як технології врегулювання та запобігання воєнних конфліктів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇН СВІТУ

Тема 6. Комплексна потужність держави при оцінці воєнно-економічної складової сектору безпеки і оборони

1. Сутність поняття «оборонна потужність», «військова потужність», «національна потужність»
2. Проблема пошуку оптимального співвідношення потенціалу системи забезпечення національної безпеки та індикатора могутності держави
3. Державні механізми підтримання військової потужності держави

Тема 7. Методологічні аспекти оцінювання взаємозв'язку оборонного та економічного потенціалу держави

1. Військова могутність України: методологічні засади формування і розвитку
2. Підходи до оцінювання воєнної могутності держави
3. Оцінювання та критерії оборонної достатності держави
4. Методологічні основи воєнно-економічного супроводження програм розвитку Збройних Сил України
5. Система показників для розрахунку військово-економічного потенціалу та воєнної могутності країни

Тема 8. Аналіз воєнно-економічних потенціалів країн світу

1. Рейтингові оцінки у військовій сфері: методологія і практика
2. Економіка та оборонні витрати: аналіз зарубіжних досліджень і український шлях розвитку.
3. Забезпечення військово-економічної безпеки держави: досвід країн світу
4. Стан військово-економічного потенціалу України

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Аркб/13

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇН СВІТУ				
Тема 1. Теоретичні засади військового потенціалу країни	11	2	4	5
Тема 2. Теоретичні основи економічного потенціалу країни	11	2	4	5
Тема 3. Складові військового-економічного потенціалу країни	11	2	4	5
Тема 4. Оборонна промисловість держави як складова військового-економічного потенціалу держави	11	2	4	5
Тема 5. Військове співробітництво країн світу в контексті зміцнення військово-економічного потенціалу	10	2	4	4
Разом за змістовим модулем 1	54	10	20	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇН СВІТУ				
Тема 6. Комплексна потужність держави при оцінці воєнно-економічної складової сектору безпеки і оборони	12	2	4	6
Тема 7. Методологічні аспекти оцінювання взаємозв'язку оборонного та економічного потенціалу держави	12	2	4	6
Тема 8. Аналіз воєнно-економічних потенціалів країн світу	12	2	4	6
Разом за змістовим модулем 2	36	6	12	18
ВСЬОГО	90	16	32	42

5. Теми практичних занять

Метою проведення практичних занять є засвоєння програмного матеріалу, розгляд конкретних ситуацій, розв'язання практичних завдань, пов'язаних з управлінням військово-економічним потенціалом країн світу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади військового потенціалу країни	4
2	Тема 2. Теоретичні основи економічного потенціалу країни	4
3	Тема 3. Складові військового-економічного потенціалу країни	4
4	Тема 4. Оборонна промисловість держави як складова військового-економічного потенціалу держави	4
5	Тема 5. Військове співробітництво країн світу в контексті зміцнення військово-економічного потенціалу	4
6	Тема 6. Комплексна потужність держави при оцінці воєнно-економічної складової сектору безпеки і оборони	4
7	Тема 7. Методологічні аспекти оцінювання взаємозв'язку оборонного та економічного потенціалу держави	4
8	Тема 8. Аналіз воєнно-економічних потенціалів країн світу	4
РАЗОМ		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ OK10-2023
	Екземпляр № 1	Арк7/13

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Тема 1. Теоретичні засади військового потенціалу країни 2. Обороздатність держави: теоретичні основи системного дослідження 3. Військова безпека країни: поняття і сутність	5
2	Тема 2. Теоретичні основи економічного потенціалу країни 3. Стратегічні напрями нарощення економічного потенціалу країни	5
3	Тема 3. Складові військового-економічного потенціалу країни 4. Військово-економічні аспекти застосування людського капіталу 5. Соціально-моральний потенціал держави	5
4	Тема 4. Оборонна промисловість держави як складова військового-економічного потенціалу держави 3. Оборонно-промисловий комплекс та його розвиток під час російсько-української війни	5
5	Тема 5. Військове співробітництво країн світу в контексті зміцнення військово-економічного потенціалу 3. Зовнішньополітична та воєнна інтеграція країн Європи 4. Аналіз практики проведення операцій НАТО з підтримання миру і безпеки у світі	4
6	Тема 6. Комплексна потужність держави при оцінці воєнно-економічної складової сектору безпеки і оборони 2. Проблема пошуку оптимального співвідношення потенціалу системи забезпечення національної безпеки та індикатора могутності держави	6
7	Тема 7. Методологічні аспекти оцінювання взаємозв'язку оборонного та економічного потенціалу держави 3. Оцінювання та критерії оборонної достатності держави 4. Методологічні основи воєнно-економічного супроводження програм розвитку Збройних Сил України	6
8	Тема 8. Аналіз воєнно-економічних потенціалів деяких країн світу 3. Забезпечення військово-економічної безпеки держави: досвід країн світу (Ізраїль, Японія, США, Німеччина та інші)	6
Разом:		42

7. Індивідуальні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте існуючі теоретичні та методологічні підходи до структурування військово-економічного потенціалу країни. Узагальніть переваги та недоліки кожного з наведених підходів. Обґрунтуйте підхід, який є найбільш прийнятним для комплексної оцінки військово-економічного потенціалу країни.

Завдання 2. Розробіть систему показників оцінювання військово-економічного потенціалу країни в розрізі військового, соціального, економічного, майнового, людського, наукового, технічного потенціалів.

Завдання 3. Опишіть перспективні вектори співпраці України в сфері оборонної промисловості з іноземними державами (Бельгією, Норвегією, Німеччиною, Данією, країнами-членами ЄС та НАТО).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ OK10-2023
	Екземпляр № 1	Арк8/13

Завдання 4. Охарактеризуйте сучасний стан вітчизняної оборонної промисловості та її спроможність в забезпеченні потреб фронту. Конкретизуйте основні особливості ВПК України: потреби фронту й можливості вітчизняного військово-промислового комплексу у 2024 році; вимоги та виклики ВПК України в умовах війни на виснаження; відновлення старої чи побудова нової моделі ВПК України на базі військово-технічної співпраці; перспективна модель побудови ВПК України з гарантіями безпеки поза межами членства в НАТО; український ВПК в загальноєвропейській системі оборонної промисловості.

Завдання 5. Проаналізуйте динаміку та структуру видатків державного бюджету України та іноземних країн на оборонне виробництво. Зазначте основну продукцію, яку випускають компанії оборонно-промислового комплексу України та світу. Чи відбулися зміни в кількості і асортименті виробництва військової техніки та засобів захисту, які чинники вплинули на це?

Завдання 6. Охарактеризуйте напрями переорієнтації діяльності оборонної промисловості України через агресію з боку РФ. Наведіть приклади найбільш успішних проєктів українських компаній ПАТ «Мотор Січ», ДП «Завод 410 ЦА» та інших у виробництві оборонної продукції.

Завдання 7. Проведіть комплексне дослідження економічного потенціалу Західної / Східної / Північної / Південної / Центральної України або будь-якої країни світу (на вибір), враховуючи географічні та історичні особливості території, логістичну доступність регіону / країни, питання безпеки, населення та робочої сили, а також характерні риси національної економіки.

8. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються методи вербальні, наочні, практичні, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький метод, дискусійний метод, метод активного навчання, інтерактивні методи навчання, ситуаційний метод, рішення кейсових завдань.

Результат навчання	Методи навчання
1	2
РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод
РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк9/13

1	2
PH12. Розуміти роль оборонної економіки в забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем оборонної економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

9. Методи контролю

В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених здобувачем вищої освіти балів.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи.

Контроль виконання індивідуальних завдань - захист індивідуального завдання.

Контроль виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти здійснюється на практичних заняттях дисципліни.

Підсумковий (семестровий) контроль:

1. Накопичення рейтингових балів в межах дисципліни проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

2. Загальна кількість балів на останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюється здобувачам вищої освіти та виставляється в відомість обліку успішності академічних груп.

3. У випадку погодження здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона вважається остаточною, враховується як результат семестрового контролю і вноситься у залікову книжку.

4. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка з дисципліни виставляється за результатами дистанційного складання екзамену. До тестування допускаються здобувачі, які отримали 50 і більше балів.

5. У разі, якщо здобувач вищої освіти отримав від 0 до 59 балів, то в відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ЄКТС).

Способи перевірки досягнення програмних результатів навчання

В ході вивчення дисципліни досягнення програмних результатів навчання контролюється шляхом застосування наступних видів контролю:

Результат навчання	Методи контролю
1	2
PH01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.	усне опитування, перевірка домашнього завдання, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, підсумковий контроль

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк10/13

1	2
PH08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми	усне опитування, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, підсумковий контроль
PH12. Розуміти роль оборонної економіки в забезпеченні національної безпеки держави, знати її структуру, механізми та закономірності функціонування як у мирний, так і у військовий час, а також вміти застосовувати ці знання для виявлення сучасних проблем оборонної економіки, дослідження механізмів формування військово-економічних, фінансових, ресурсних потенціалів іноземних держав та імплементації результатів досліджень у вітчизняну практику	усне опитування, виконання практичних завдань, тестові міні-контрольні роботи, захист індивідуального завдання, підсумковий контроль

Контроль складається з поточного контролю виконання аспірантами самостійної роботи, контролю виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю. Поточний контроль (оцінювання роботи під час аудиторних занять; усне опитування на заняттях, виконання практичних завдань; поточне тестування; самостійні роботи). Контроль виконання індивідуальних завдань. Контроль виконання самостійної роботи здобувачами. Підсумковий контроль (екзамен).

10. Розподіл балів

Оцінювання досягнень здобувачів за дисципліною за кількісним критерієм здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (А, В, С, D, E, FX, F). Бали розподілені за темами дисципліни наступним чином:

Критерії оцінювання									Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МКР 1	
10	10	10	10	10	10	10	10	20	100

До загальної оцінки за тему включається оцінка, отримана за індивідуальне завдання.

Шкала оцінювання

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою	
	Екзамен	За 100-бальною шкалою
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D		64-73
E	Задовільно	60-63
FX		35-59
F	Незадовільно	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк11/13

11. Рекомендована література

Основна література

1. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 р. № 179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>.
2. Експертне дослідження щодо зниження (часткової втрати) оборонного потенціалу України (протягом 2004-2014 рр.). URL: https://defence-ua.com/media/pdf/free_8135f09546f5352a.pdf
3. Людський розвиток в Україні: можливості та напрями соціальних інвестицій : [колективна науково-аналітична монографія] / за ред. Е. Лібанової. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, Держкомстат України, 2016. – 356 с.
4. Мунтіян В.І. Економіка та оборонні витрати: аналіз зарубіжних досліджень і український шлях розвитку. Київ : Наук.-дослід. фін. ін-т при М-ві фінансів України, 2017. 463 с.
5. Надвиничний С. А. Економічний розвиток аграрної сфери регіонів України в умовах глобалізації: теорія, методологія, практика: монографія. Тернопіль. Економічна думка. ТНЕУ. 2018. 400 с.
6. Оборонна реформа: системний підхід до оборонного менеджменту: монографія / А. Павліковський, В. Фролов, Ф. Саганюк та ін.; за заг. ред. д. військ. н. А. Сиротенка. Київ: НУОУ, 2020. 274 с.
7. Оборонний огляд: український вимір 2014 –2018: монографія / Саганюк Ф. В., Павліковський А. К., Щипанський П. В., Павленко В. І. та ін.; за заг. ред. І. С. Руснака. Київ: МО та ГШ ЗС України, НУОУ, 2019. 196 с.
8. План дій щодо впровадження оборонної реформи у 2016–2020 роках (дорожня карта оборонної реформи): затв. МО України 15.08.2016.
9. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.] ; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2019. – 428 с.
10. Сектор безпеки і оборони України: теорія, стратегія, практика: моногр. / Саганюк Ф. В., Фролов В. С., Устименко В.О., Лобко М. М. та ін. Київ: Академпрес. 2017. 182 с. URL: [http:// www.National security. In.ua/ sector-of-security-and-defen se-of-ukraine/](http://www.National security. In.ua/ sector-of-security-and-defen se-of-ukraine/)
11. Сектор безпеки і оборони України: стратегічне керівництво та військовое управління: монографія / Саганюк Ф. В., Фролов В. С., Павленко В. І. та ін.; за ред. І. С. Руснака. Київ: ЦЗ МО та ГШ ЗС України, 2018. 230 с. URL: [http:// nuou.org.ua/ assets/ monography/mono-sbou.pdf](http://nuou.org.ua/ assets/ monography/mono-sbou.pdf)
12. Семененко О.М. Методологічні основи воєнно-економічного супроводження програм розвитку Збройних Сил України : дис. ... докт. військ. наук : 20.01.05. Київ : ЦНДІ ЗС України, 2018. 640 с.
13. Ситник Г.П. Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій. К: ТОВ «САК.Лтд». 2023. 112 с.
14. СІПРІ 2015: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека ; пер. з англ. / Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру ; Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О. Разумкова ; Редкол. укр. вид. Л. Шангіна (головний редактор) та ін. – К. : Заповіт, 2016. – 688 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк12/13

15. Ткач І. М. Концептуальні засади воєнно–економічної безпеки держави: монографія. Київ: НУОУ, 2018. 312 с.

16. Яковенко Р. Національна економіка : [навч. посіб.] / Р. Яковенко. – Кіровоград : ПіК, 2014. – 548 с.

Допоміжна література

1. Левчук О., Кузьміч І. Військово-економічні аспекти застосування людського капіталу: проблеми та шляхи оптимізації. Економіка та суспільство. Випуск №12 / 2017. С. 110-116.

2. Логоша Р. В., Мазур К. В. Методичні підходи до здійснення оцінки ефективності використання економічного потенціалу аграрних підприємств. The scientific heritage. 2020. № 49. Р. 3-12.

3. Матросова Л. М. Проблеми розвитку агропромислового комплексу України як напрям підвищення конкурентоспроможності економіки. Інфраструктура ринку. Випуск 42. 2020. С. 83-89. DOI. <https://doi.org/10.32843/infrastructure42-14/>

4. Михайлов В.С., Єфімова В.В. Рейтингові оцінки у військовій сфері: методологія і практика. Університетські наукові записки. 2018. № 67–68. С. 381–392. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/589963.pdf>

5. Семененко О., Салкуцан С., Романченко О., Марко Є., Добровольська Л., Ремез А. Основні методологічні аспекти оцінювання взаємозв'язку оборонного та економічного потенціалу держави у рамках формування вимог до її ефективного розвитку. Scientific Papers “Social Development and Security”. 2020. Vol. 10. No. 6. Р. 161–177. DOI: 10.33445/sds.2020.10.6.15

6. Скляр Н. Сутність поняття «військово-економічного сектору» в системі національної безпеки України. Матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Управління інноваційним розвитком на макро-, мезо- та мікрорівнях». 06-07 червня 2019 р. ОНПУ. м. Одеса. С. 92-95. URL: https://economics.opu.ua/files/science/innov_roz/2019/92.pdf

7. Скляр Н. Поняття комплексної потужності держави при оцінці воєнно-економічної складової сектору безпеки і оборони. Економіка та суспільство. Випуск №27. 2021. С. 26-34.

8. Структурні реформи економіки: досвід, інститути, стратегії для України: [монографія] / О.І. Амоша, С.С. Аптекарь, М. Г. Білопольський, С.І. Юрій та ін. – ІЕП НАН України, ТНЕУ МОНМС України. – Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2018. – 848 с.

9. Ткач М., Ткач І. Аналіз воєнно-економічних потенціалів деяких країн світу. Journal of Scientific Papers “Social development and Security”. 2019. № 9(3). Р. 106–118. DOI: <http://doi.org/10.33445/sds.2019.9.3.8>

10. Фролов В. С., Устименко О. В. Особливості впровадження в ЗС України систем військового управління за принципами та стандартами НАТО. Збірник наук. праць ЦВСД НУОУ. 2018. № 3. С. 18-26.

11. Яковенко Р. Людський потенціал. Військово-економічний аспект / Р. Яковенко. – Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2016. – Вип. 17.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-21.05- 05.01/051.00.1/ДФ/ ОК10-2023
	Екземпляр № 1	Арк13/13

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.un.org/> – офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
- <http://www.unsystem.org/index.html> - інформаційний сайт про систему ООН
2. <http://portal.un.kiev.ua/> – Представництво ООН в Україні
3. <http://www.nato.int/> – офіційний сайт НАТО
4. <http://www.coe.int/> – офіційний сайт Ради Європи
5. <http://freedomhouse.org/> – офіційний сайт неурядової міжнародної організації Freedom House
6. <http://www.osce.org> – офіційний сайт Організації з Безпеки та Співробітництву в Європі
- <http://euroatlantica.kiev.ua/ua/about/> – Інформагенція Євроатлантика
7. <http://www.president.gov.ua> – Офіційне представництво Президента України.
8. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України.
9. <http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал органів виконавчої влади України.
10. <http://www.mfa.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України.
11. <http://www.mil.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства оборони України.
12. <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/> – «Україна-Європейський Союз» – офіційний сайт представництва України при Європейському Союзі.
13. <http://www.niss.gov.ua/> – Національний інститут стратегічних досліджень.
14. <http://www.nbu.gov.ua/portal/> – Наукова періодика України. Сторінка відкритого доступу Національної бібліотеки України ім. В Вернадського.
15. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Урядовий кур'єр: офіційний сайт. URL:
16. <https://niss.gov.ua/publikacii/analitichni-dopovid> – Аналітичні доповіді Національного інституту стратегічних досліджень
17. www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України: офіційний сайт.
18. <https://recovery.gov.ua/> – План відновлення України
19. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 року № 2469-VIII.
20. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України № 1277 від 29.10.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME_131588.html.